

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

4. szám

Komárom, 2012. április

Ára 35 cent

„BÉKESSÉG NÉKTEK!”

Jézus megfeszítése után a tanítványokon úrrá lett a tanácstalanság, a nyugtalanság, a békétlenség és a félelem (Jn 20,19–21). Ezt a szituációt tovább fokozta a húsvét reggeli esemény: a sír, ahova Jézust eltemették, üres. Nem értettek, nem tudtak megmagyarázni semmit. Nem találták a viszonyítási pontot, nem tudták, mi következik ezután. Eddig ott volt velük a Mester, aki megmondta, mikor mit kell tenni. Most azonban minden kilátástalannak tűnik... Este együtt vannak a szokott helyen, de nincs békességük. Az ajtókat is bezárják, mert félnek, hiszen a Mester megmondta: „*Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak...*” (Jn 15,20).

Ebben a félelemmel teljes hangulatban csoda történik: megjelenik Jézus! Kálvin magyarázata szerint itt semmiképpen sem filozofálhatunk arról, hogy hogyan jelent meg a bezárt helyiségben. Az isteni csoda egyszerűen itt is megtörtént. Ő így oszlatta és oszlatja el a szorongást, bizonytalanságot és a halálfélelmet is. Számára nem jelenthet akadályt a zárt ajtó, a sziklasírra helyezett kő, így a halál sem. Ő maga Isten, aki értünk halt meg és értünk támadt fel. Az, aki miatt szomorkodtak és féltek a tanítványok, most megjelenik közöttük. Most jöttek rá, hogy Ő a Krisztus, az élő Isten Fia. Ugyanaz, aki addig volt, de mégis más, mert az Atya megdicsőítette Őt, hogy általa elvegye rólunk bűneink terhét. Hogy Ő van közöttük, azt bizonyítja is: megmutatja nekik kezét és az oldalát, ahol látszottak a sebhelyek. Így nyugtatja meg tanítványait: Ő ugyanaz, aki halála előtt volt. Ekkor a szomorúság örömmre változik: mégis van remény, nem kell félniük, bujkálniuk, folytathatják a tevékenységüket.

Jézus középen áll, hogy mindenki láthassa, hallhassa. Valahogy így kellene ennek lennie: Ő legyen középen, de nemcsak a feltámadásra emlékeztető ünnepen és az erre utaló vasárnapokon; nemcsak közösségi, hanem egyéni életünkben is. A tanítványok lelkében lévő feszültség akkor oldódik fel igazán, amikor meghallják Jézus köszönését. A hangja és köszöntése a régi, de a helyzet annyiban új, hogy itt a Feltámadott köszön és ad békességet. Ahol Ő jelen van, ott békesség van. A héber üdvözlési forma [salóm (béke)] egybefoglalja mindazt a sikert és szerencsét, ami a boldog élethez kívánatos. Benne van a teljesség, a sértetlenség, a testi-lelki jólét is. Amikor Jézus békességet kíván, azzal a Mindenható oltalmába rendeli tanítványait, így biztosítva számukra a senki más által nem garantálható védeltséget.

Ezután még egyszer mondja: Békesség néktek! És nemcsak köszönti őket, de küldetést is ad nekik: juttassák el a feltámadás örömhírét és az Istentől jövő békességet mindenkihez, hogy egyre többen nyissák meg előtte szívük ajtaját és életük középpontjában biztosítsanak számára helyet. Ezt a küldetést fel kell vállalnia a mindenkor tanítványok közösségének. Ez az a feladat, amiért érdemes élni és azon munkálkodni, hogy a békétlenség helyett a húsvéti békesség költözzön a szívekbe.

Sallai Tibor

Előtte – utána

Hittanórán a naini ifjúról (Lk 7,11–17) olvastunk az 5. osztály tanulóival. A megható történetben Jézus segít az egyetlen gyermekét gyászoló édesanyján, aki nagy sokaság kíséretében követi fia koporsóját a temető felé: feltámasztva visszaadja neki őt. Az üzenet megértését a tanulók két rajzzal ábrázolták. Az elsőt azt rajzolták meg, hogyan képzelik el a történetet a Jézus által tett csoda előtt, a másodikon pedig a történet folytatását.

A feladat első része nem okozott gondot senkinek. Hiszen minden gyermek volt már temetésen, látott már gyászolókat, koporsót. El is készültek a szomorúságot, gyászt ábrázoló rajzok. De hogyan fogalmazza meg tapasztalat híján az ember a feltámasztás utáni állapotot? Jócskán maradtak üres lapok... Az egyik rajz készítője viszont nagyon találóan ábrázolta a lényeget: a képen nincs ember, csak néhány kuka mellett egy üres koporsó. Valami nagyon lényegeset ragadott meg a gyermeki képzelet: a koporsó feleslegessé vált. A gyermeki látásban így fogalmazódott meg a húsvéti vallomás: „*Nincs már szívem félelmére / Nézni sírom fenekére, / Mert látom Jézus példájából, / Mi lehet a holtak porából!*” (347,3).

A bibliai történetben szereplő családnak a Jézussal való találkozás után nincs szüksége a koporsóra. A „legyőzött” koporsó az Élet győzelmét hirdeti a halál felett. Határozottan mondta Jézus, gyermeket állítva példaként a felnőttek elé: „*Bizony mondom néktek: Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba!*” (Mk 10,15).

Szabó András

Weöres Sándor

KERESZT-ÁRNYKÉP

*A kereszt felső
ága égre mutat,
nagy örömhírt tudat:
„itt van a te utad”*

*a kereszt két karja a légbe szétszalad,
rajta sovány kezek tört vért virágzanak:
„vigyázz: őr a lélek, de a test megszakad,
kétfelé visz ösvény s te szabad vagy, szabad”*

*a keresztnek alsó
ága földre mutat:
„vesződj: itt áss kutat,
lásd benne arcodat.”*

Az ÚR színe előtt

Uram, olyanok vagyunk, mint a száraz föld. Add, hogy elmondhasuk azt is: szomjazó föld vagyunk. Uram, adj esőt az égből! Hiszen a Te igéd ugyanolyan hatalmas, amilyen szilárdan megáll a Te ígéreted, hogy az ige nem tér vissza üresen, hanem éppen azt végzi el, amire küldted. Ragadj meg hát minket, Uram, a Te igéddel. Hatolj be általa a mi lelkünkbe. Keresd mindazokat, akik nem ismernek Téged, akik távol állnak tőled és a Te kegyelmedtől. Uram, jöjj hozzánk Szentlelked által. Te tudod, hogy a lelkek a tied és az ige is a tied. Amit megszerzel az országod számára, az a tied is marad. Uram, a dicsőség egyedül Téged illet, aki minket véreddel és haláloddal megváltottál, aki saját életeddal üdvösséges evangéliumot adott nekünk. **Ámen.**

Fredrik Hammarsten

Gyökerek és szárnyak A SZÜLŐSÉG ÉRTELMEZÉSE

Ha a szülőséget és a család szerepét a keresztyén etika szemszögéből értelmezzük, megállapíthatjuk, hogy szülőnek lenni nagyon fontos és felelősségteljes dolog. Hiszen a szülőtől nagyon sok minden függ: ő neveli fel az utódot, ezért befolyásolja a gondolkozását, a mentalitását, a világról alkotott nézetét.

A szülőnek eleinte, amíg a gyermekei kicsik, felelősséget kell vállalnia a tetteikért is. Ezeken kívül a szülő és a család az, aki meghatározza, milyen válású legyen a gyermek. A református egyházban a kereszttelőkör (amikor a gyermek megkereszteltetik az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevébe) kerül sor arra, hogy a gyülekezet befogadja az új gyülekezeti tagot.

Már a Biblia első oldalain olvashatjuk, hogy Isten megparancsolja az első emberpárnak: „Szaporodjatok, sokasodjatok...” (1Móz 1,28a). A Tízparancsolatban pedig a gyermekeket arra kötelezi Isten, hogy tiszteljék szüleiket – hiszen ők azok, akik életet adtak nekik, gondoskodnak róluk, amikor még képtelenek saját magukról gondoskodni vagy amikor nehezebb időszakot élnek meg. Fontos, hogy a gyermek mindazt, amit a szüleitől kapott, azt a sok szeretetet és gondoskodást, visszaadja: törődjön azokkal, akik szintén törődtek vele.

Másrészt a Biblia arról is ír, hogy a gyermek ajándék, és ezt az ajándékot meg kell becsülni, nem szabad eldobni (amint ezt ma oly sokan megteszik abortusz formájában). Ehhez nincs az embernek joga, nincs joga elvenni más ember életét, a magzatét sem, aki épp csak elkezdene élni azt! (Miközben – valljuk be – vannak olyan szülők is, akik egyszerűen elhagyják a gyermekeiket...)

De mi is valójában a szülő feladata? Ne csak arra tanítsa meg a gyermekét, hogy uralkodjon magán és hogy tudja, mikor mit kell tenni, hanem arra is, mi az a kísértés. Arra is, hogyan kell neki ellenállni, mert a kapzsiság, az önzés, az irigység meggyalázza Istent, és a gonosz szívet hizlalja. És meg kell óvni a gyermeket minden rossztól és bajtól. Számtalan kutatás bizonyítja, hogy a bűnözés leggyakoribb kiváltó oka nem a szegénység, hanem az, hogy az elkövetők gyerekkorukban nem tanulták meg, hogy a tetteiknek van következményük.

Ha jól belegondolunk abba, hogy ezeket az embereket helyesen is nevelhették volna, mennyivel kevesebb tragédia lenne a világban, mennyivel jobb lehetne a világ. Sajnos a mai emberek nagy részének nincs ideje nevelni a gyermekét, törődni vele; másra bízva, így nem tesz eleget kötelességének. Pedig a megoldás kulcsa a családban, a szülők fejében és szívében van.

Mert az, aki Istennek tetsző életet él, megpróbálja Istennek tetszően nevelni az utódait is: elviszi őket templomba, megtanítja őket imádkozni, akárcsak arra, hogy szeressék a másikat. Hiszen a család az egyik legfontosabb dolog az ember életében. Ne hagyjuk, hogy másvalami vegye át a helyét!

Erdélyi Szilvia

Ha a Golgota szót halljuk, nyilván az jut először eszünkbe, hogy Jézus kereszthalálának a helye. De kép-zettársításként gondolhatunk a Magyar Golgotára vagy – a szó latinus formáját (kálvária) használva – életünk mindenkor kálváriáira. Ez a név és ez a hely vagy helyzetmegjelölés tehát összefügg az ember mindenkor szenvedésével, fájdalommal, legyen szó akár keresztyéni, akár személyes vagy nemzeti fájdalomról.

Az evangéliumok beszámolóí különös módon összecsengenek, amikor a passiótörténet leírásában Jézus végső szenvedésének és keresztre feszítésének a helyét tárgyalják. Máté, Márk, Lukács és János is ugyanazon névvel jelölik a kereszthalál helyét, egyértelműen kijelentik: ez a Golgota, ami magyarul azt jelenti: Koponya-hely.

Jelen írás célja, hogy megnézzük, az evangélisták szerint pontosan hogyan és miért vitték Jézust erre a helyre. Mi ennek a helynek a jelentősége? Miért kellett ilyen nem mindennapi megnevezésű helyen történnie a megfeszítésnek, és van-e földrajzi megjelölésen túli értelme ennek a helyszínmegjelölésnek?

Az Újszövetség eredeti nyelve, a görög, a *toposz* szót használja, mikor a Golgotáról mint adott helyről beszél. A fordítás megengedi viszont azt is, hogy térként vagy akár helyzetként is értelmezzük. A Golgota így már nemcsak a városon, Jeruzsálemen kívüli hely (a mindenkor, városon kívüli római kivégzések helyévé) válik, hanem egy konkrét térré és egy konkrét helyzet színterévé. Hiszen senki – a szenvedéstörténeten kívül – nem megy erre a helyre, nem kerül ilyen helyzetbe; nincs sehol nevesítve az újszövetségi iratokban másként (még utalásként sem), csak úgy, mint Jézus szenvedésének a helye.

Már a születéstörténetben is arról hallunk, hogy Jézusnak nem találtak *toposzt* (helyet) szülei a vendégfogadóban (Lk 2,7). Tehát már születésekor olyan helyzetbe kerül Jézus, hogy nincs helye: valahol kívül van a méltányosságon, kívül minden emberin. Hasonlóképpen az evangéliumok szenvedéstörténeteiben a Golgota egy megismételhetetlen, kétségbevonhatatlan és méltánytalan történés helye. Itt már helyet

VITETÉK A GOLGOTÁRA

A Koponya-hely az üdvösségünk első állomása

kap Jézus, de itt is kívül! Négy tanú is pontosan és egyszerűen leírja, hogy egyedül Jézus Krisztus gyötremének a helye jelölhető ezzel a névvel.

Minden magyarázatot egybevetve az látszik kézenfekvőnek, hogy maga a hely megnevezése egyszerűen a Golgotának mint egy kis városon kívüli dombocskának a formáját tükrözi (emberi koponyára hasonlíthatott). Az ószövetségi földrajzi nevek közül leginkább a Gilgál név cseng össze vele. Ez a város volt Izráel első táborhelye az ígért földjén (vö. Józs 4,19–20). A héberben a szógyök maga „elmozdítást, elmozdulást, össze- vagy szétgurítást” jelent.

Vegyük most a kanonikus rend szerint sorjában, hogy az evangéliumok milyen helyé is teszik a Koponya-helyet, és milyen helyzetben mutatják be ott Jézust.

Máté evangéliuma szerint Jézus és az őt kísérők eljutnak a Golgotára, amit Koponya-helynek neveznek (Mt 27,32–34). Az első evangélista általában ügyel arra, hogy a héber kifejezéseket az akkori köznyelvre, görögre fordítsa. Így tesz most is: megmagyarázza, hogy a Golgota koponyát, vagy valami koponya formájú helyet jelöl. Hozzáteszi még, hogy Jézust megkínálják „méreggel” (valami káros vagy az öntudatot

nemcsak Jézus kivégzésének a helye, hanem két gonosztevő is megfeszítették ott.

János evangélista hitbeli meggyőződéséből fakadóan már a kivégzés helyét is Isten győzedelmes jelenlétének a helyeként ábrázolja: Jézus saját maga emeli (eredetileg: *mint nehéz tárgyat cipelni*) a kereszttjét, és középen a két gonosztevő között kap helyet (Jn 19,18). Jézus saját hatalmának erejével viszi fel kereszttjét a Golgotára, és ott a középpontban szenved.

Összességében az evangélisták a Golgotáról mint külső helyről, táboron és városon kívüli helyről beszélnek (ahogy Izráel életében is a táboron kívül történtek a megkövezések: pl. 4Móz 15,36). Jézus a jeruzsálemi várfalaktól nem messze, mégis a lakott területen kívül szenvedett és halt meg. Nem a mindennapi családi, istentiszteleti élet helyén, nem az emberi munka helyén, nem a fő téren vagy a piactéren, hanem egy külső – igaz belátható távolságon belüli – helyen. A Golgota így azt a helyet és helyzetet jelöli, ahol Isten Fia miattunk és értünk kívül áll, és így vállalja magára minden kívülálló helyzetét.

Talán nem túlzott az a magyarázat, hogy a Golgota az első állomása minden hívő ember életének: a Golgotához ki kell menni, elhagyni minden megszokott élethelyzetet. Ez a külső hely csak úgy válhat életünk középpontjává, ha benne Jézus váltságművét látjuk meg. A Golgota Krisztusnak a feltámadása előtti utolsó földi állomása, az üdvössé-

befolyásoló anyaggal) kevert borral, amit ő elutasít: „...amikor megízlelte, nem volt hajlandó meginni” (27,33b). **Márk** evangéliuma szinte szó szerint jegyzi le az előbbieket (Mk 15,22).

Lukács, mivel főként görögül beszélő pogány keresztyéneknek szánja az evangéliumát, kihagyja az ősi héber megjelölést, és csak a fordítást használja: Koponya-hely (Calvaria: calvi capitis area; Lk 23,33). Egy mondaton belül rögtön azt is elmondja, hogy ez a hely

minden hívő ember életének: a Golgotához ki kell menni, elhagyni minden megszokott élethelyzetet. Ez a külső hely csak úgy válhat életünk középpontjává, ha benne Jézus váltságművét látjuk meg. A Golgota Krisztusnak a feltámadása előtti utolsó földi állomása, az üdvössé-

günk útján pedig valójában az első állomás. Ahogy *A zsidókhöz írt levélben* is megtaláljuk ennek szép summáját: „Ezért Jézus is, hogy megszentelje a népet tulajdon vére által, a kapun kívül szenvedett. Menjünk ki tehát őhozzá a táboron kívülre, az ő gyalázatát hordozva. Mert nincsen itt maradó várossunk, hanem az eljövendőt keressük” (Zsid 13,12–14).

Tarr Ferdinánd

Alig múltam tizenhét éves, amikor 1944. december 26-án hatalmas, megfélemlítő plakátok, falragaszok jelentek meg Komáromban. Ezek arra szólítottak fel, hogy minden tizenhatodik életévét betöltött fiúnak katonai szolgálatra kell bevonulnia, háromnapos étellel. A váratlan és megdöbbentő parancsnak eleget kellett tenni, mert a parancsot megszögeknek azonnal felkoncolást helyeztek kilátásba.

Én akkor már Isten gyermeke voltam, naponta olvastam a Bibliát, amelybe elsőként három ígét jegyeztem be: „*A te igéd igazság*” (Jn 17,17b); „*Minthogy az Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világgal, nem tulajdonítván nekik az ő bűneiket...*” (2Kor 5,19a); „*Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van...*” (Róm 8,28a).

Félelem és szomorúság vett erőt rajtam. Sírva vettem kezembe Bibliámat, és abból igyekeztem erőt meríteni kilátástalan jövőmhez. A biztató igei üzenetek hamarosan megérkeztek: „*Én pedig, szól az Úr, tűz-fal leszek körülöttem és megdicsőítem magamat őbenne!*” (Zak 2,5); „*Vigyázz és légy nyugodt; ne félj!*” (Ézs 7,4a); „*...ha nem hisztek, bizony meg nem maradtok!*” (Ézs 7,9b).

Ezek az isteni üzenetek megnyugtattak, teljes bizalommal voltam az én mennyei Atyám iránt. Hajnalig térdelve imádkoztam, vele beszélgettem. Így lett könnyhullatásomból lelki megbékélés, megerősödött hit és bizalom iránta, aki az én javamat fogja szolgálni.

A bevonulás után Németországba hurcoltak el bennünket katonai szolgálatra. Csak akkor értettem meg, hogy kétszáz kétségbeesett fiatal között kell hirdetnem Isten gondoskodó szeretetét, bűnbocsátó, üdvözítő kegyelmét. E féléves katonai szolgálat alatt naplót vezettem a napi eseményekről, amit a Bibliámmal együtt sikerült hazahoznom. Most a napló alapján emlékezem, hogyan ünnepeltük virágvasárnap és húsvét ünnepét Istent káromló, kétségbeesett kétszáz fiatal között. Így rögzítettem akkor a történeteket:

„1945. március 25. Virágvasárnap. Néhány katonatársammal együtt a Bibliából elolvastuk a virágvasárnapi tör-

Isten erejével idegen katonai táborban VIRÁGVASÁRNAP ÉS HÚSVÉT ÜNNEPE

ténetet. Különösen ez az íge ragadt meg bennünket: »...*hogya ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani*» (Lk 19,40b). Megértettem, hogy a gúnyolódások ellenére is hirdetnem kell Isten üzenetét: »*Elközelített hozzátok az Isten országa*» (Lk 10,9b). Mentenem kell az Isten ellen lázadó gúnyolódókat! Ehhez azonban csak Istentől kaphatok erőt, bátorságot. Jézus váltságahaláláról, Isten bűnbocsátó kegyelméről és szeretetéről beszélgettünk. A velem együtt »ünnepelő« tizenöt fiatal katona barátom befogadó szívvel hallgatta Isten üzenetét. Boldog voltam, hogy legalább ennek a kis csapatnak ünnep lehetett a virágvasárnap szülőföldünktől ezer kilométernyire. Az istentisztelet, a templomi közösség ugyan hiányzott, mégis éreztük, Isten jelen van beszélgetéseinken. Így lett virágvasárnap ünnep számunkra.

Röppisch, 1945. április 1. Húsvét. E napon megcsendült lelki fülemben a komáromi harangok hívogató hangja. Egy évvel ezelőtt még templomba mehettünk, most ezt az alkalmat megvonta

múltba. Úgy érzem, Isten büntető keze utolért bennünket. Ma nem az Istent dicsőítő zsoltár hallatszik, hanem a nyomorúság és büntetés miatti keserves sírások hangja. Templom helyett dolgoznunk kell! Ennek ellenére a hűséges kis csapat fáradtan, de őszinte vágyakozással ismét együtt van, és olvassuk a húsvéti történetet. Az a reménység erősödik meg bennünk, hogy a feltámadott Krisztusnak lesz hatalma bennünket is megmenteni a pusztulástól, az ő váltságahaláláért a mi mennyei Atyánk könyörül rajtunk, és megbocsátó szeretete hazasegít bennünket. Hazánkért és szabadulásunkért imádkozunk őszinte, bűnbánó szívvel.

Magamról is elgondolkodom. Mennyit változtam az elmúlt hónapok alatt? A bennem levő világosság homályosodni kezd. Nem tudom mindig Isten akaratát teljesíteni. Hol lehet a megoldás? Rádöbbentem eltévelyedésemre, vissza kell találnom Isten útjára. Alázatos bűnbánatra van szükségem. Tudom, hogy Isten megbocsát ingyen kegyelméből, a feltámadott Krisztus érdemeért. Éppen ezért arra kérem Öt e húsvéti ünnepen, hogy az ő szent Fia által támasszon fel engem egy hittel teljesebb, Szentlélekkel megerősített életre!

A húsvéti harangszó most nem hallatszott, de Isten ígéje megadta a felhívást a feltámadott Krisztussal való új életre. Figyelmeztetett: »*Akik szeretitek az Urat, gyűlöljétek a gonoszt*» (Zsolt 97,10a). Erőt és reményt is sugároz ígéje: »...*én titeket vagyok minden napon a világ végzetéig*» (Mt 28,20b).

Végül a nap csodálatos meglepetéssel zárul. Isten ajándékaként levelet kapok otthoni lelki testvéreimtől. A levelet többször is elolvassom, érzem belőle a lelki közösség szeretetének erejét. A borítékba helyezett kis színes üdvözlőlapocskán ez olvasható: »...*néki gondja van rétek*» (1Pt 5,7b). Kicsordult könnyekkel adok hálát Istennek a legjobbkor érkezett lelki erősítéséért.

Így lett áldásul számomra az idegenben tartott húsvéti ünnepelés. Övé legyen a hála és dicsőség!

Szenczi László

tőlem Isten. Itt, a messze idegenben, a sötétség hatalmában, nem szólnak a húsvéti harangok, nem hangzik magyar istentisztelet, nem csendül fel ajkainkról a húsvéti öröme: »*Krisztus feltámadott, / Kit halál elragadott; / Örvendezzünk, vigadjunk, / Krisztus lett a vigaszunk, / Alleluja*». Minden elnémult. Nehéz gondolatok szállnak a

Egy „tananyag” attól lesz hiteles, ha a tanító a lényével, életével is képviseli, bizonyítja annak igazát. Különösen igaz ez, ha valaki a gondolkodásunkat, életlátásunkat próbálja formálni.

Azt gondolom, **Bagdy Emőke** ilyen kutató és tanító egyben. Bár személyesen sajnos nem ismerem, de előadásának már voltam élvezője (mind élőben, mind a technika eszközeinek köszönhetően), így vele kapcsolatban erősen azt gondolom, hogy nem csak mondja, éli is, amit mond. *Hogyan lehetnénk boldogabbak?* – teszi fel a kérdést könyve címében, melynek már az elején leszögezi: kutatások bizonyítják, hogy „a »van valamink« érzéstől csak tízszeresére várható a boldogság”, a jó génektől ötvenszörára; a maradék negyven százalékban pedig ki-kí maga „szólhat bele”, akar-e önnön boldogságának a kovácsa lenni.

Azt is írja, mérhetetlenül fontos, hogy életünknek legyen célja és értelme, mert

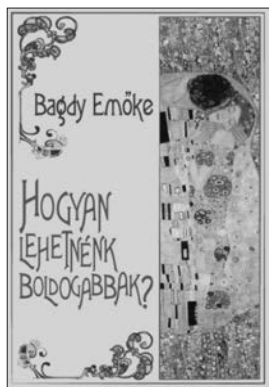
Fórum – 2011/4.

A Fórum Társadalomtudományi Szemle tavalyi utolsó számát, amely nemrég jelent meg, vallási tematika uralja, legalább is ami a tanulmányokat illeti.

Kara Anna Mécs László jászóvári premontrai kanonokról szóló tanulmánya 1919-től 1940-ig kíséri a költőként is jeleskedett pap életútját, aki 1924-ben az elszakított magyarság körében végzendő költői matinéihez, szavalóestjeihez egybekel mellett az alábbi érvvel kér engedélyt rendfőnökétől: „...azt hiszem, Egyházunknak és szent Rendünknek is dicsőség ez, tekintve, hogy az eddig szerepelt és nagyobb hatást elért költők kálvinisták és szabadkőművesek voltak...” **Molnár Ferenc** A Munkácsi Görög Katolikus Püspökség és az osztrák neoabszolutizmus (1849. augusztus – december 31.) viszonyát tárgyalja a megjelölt időszakban.

A többi tanulmány a zsidó kultúrkörhöz kötődik. **L. Juhász Ilona** a temetőben tartott esküvők és lakodalmak kapcsán a jelenséggel kapcsolatos hiedelmekre is rávilágít. **Balázs Edit** *Mi maradt a vidéki zsidóságból?* című írásában a temetők megőrzésére, gondozására és a helytörténeti oktatásba való bevonására irányítja a figyelmet. **Bányai Viktória** filológusi szemmel veszi górcső alá a sírfeliratokat, melyek nyelvtörténeti és -használati, névtani forrássághoz is szolgálhatnak. Vizsgálja a sírfeliratok irodalmi megformáltságát, és rámutat a héber betűs sírkövekkel kapcsolatos specifikus problémára: „...a nevek kiolvasása, helyes ejtésének megállapítása is komoly fejtörést okoz-

Hogyan lehetnénk boldogabbak?

„rendkívül destruktív folyamatokat indít az el, ha valaki csak úgy él bele a világba”.

Felhívja a figyelmet arra, hogy felelősek vagyunk a gondolatainkért, mert a képzelőerővel is teremthetünk vagy rombolhatunk. Ír új pszichológiai irányokról, melyek tudományos kísérleteken alapulnak. Az egészségpszichológia például tanulmányozza a negatív érzelmek kártékony következményeit, és bizonyítja, hogy a stresszhatásoktól kilyukadhat a gyomrunk. Ezért (is) ajánl Bagdy Emőke egy „áldott kis mód-

szert”, a villámrelaxációt (helyszűke miatt nem tudom leírni).

Amit eddig is hallottam, most szakembertől olvasom: „...az immunrendszerünk azonnal engedelmesen követi a lelkünk állapotát.” Fontos tehát, hogy az ember a lelke csatornáit is tisztítsa/tisztíttassa. Az egyik ilyen fontos szelep a megbocsátás: „A megbocsátás lelki átélése minden esetben pozitív fizikai és lelkiállapotbeli következményekkel jár, míg elmaradása esetén a vérkép és az immunaktivitás akár tartósan is kedvezőtlen maradhat.” (Amerikában 1994 óta működik a Megbocsátás Intézete.)

Bár sok helyen többször is vissza kell térni a mondat elejére, hogy a laikus is megértse, amit a szakember ír, de állítom: megéri! S végezetül hadd lehessen kicsit személyes: a könyvből egy személyre szabott eligazítást is kaptam: senkinek ne adjunk tanácsot! Hallgassuk meg azt, aki igényli, de „mindenki a saját cipőjében, saját méretében tud jól járni”. „Aki lép meg – írja Bagdy Emőke –, és tanácsot ad, az elvérzik ebben a helyzetben. Miért? Mert ha jó tanácsot ad, a másik azért fog haragudni rá, amiért okosabb, mint ő. Ha rossz tanácsot ad, akkor meg azért, mert tévútra vezette.” A könyvajánlóm csak javaslat, nem tanács...

Kis Lucia

(Kulcslyuk Kiadó, 2010)

Fórum Társadalomtudományi Szemle

A tartalomról:

L. Juhász Ilona

Enkláv és szegregáció a temetőben

Balázs Edit

10. századi a vidéki zsidóságból?

Bányai Viktória

Sírfeliratok a középkorban

Szabó Tünde Judit

A zsidó temetői kultúra megőrzésének lehetőségei

Glässer Norbert

A zsidó temetői kultúra megőrzésének lehetőségei

Balogh István

A zsidó temetői kultúra megőrzésének lehetőségei

Kara Anna

Mécs László, a jászóvári premontrai kanonokról

Molnár Ferenc

A Munkácsi Görög Katolikus Püspökség 1849-től

Agóra

Roman Holzer

Székelyi György

Zacharás Csaba

A Trianon-ellenesség

Konferencia

Könyvek

2011

4

szágon szerzett tapasztalatai alapján. **Glässer Norbert** a zsidó temetők példáján a közösségi emlékezet valós és virtuális tereinek szentel figyelmet, s azt vizsgálja, hogyan erősítheti a temető és a zarándoklat az összetartozás tudatát. **Balogh István** a kulturális örökségben helyezi el a zsidó temetőket, és minél hatékonyabb védelmüket sürgeti.

A. Kis Béla

(Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja 2011)

Feladvány

Miért boldogok, akik sírnak?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **május 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A februári számban feltett kérdésre azokat választottak helyesen, akik szerint Gulyás Lajos Kisújfalu született.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Balázs Mária** (Kassa), **Keszegh Katalin** (Kulcsod) és **Zajos István** (Érsekújvár). Mindhárman egy képes **Újszövetséget** kapnak ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Az osztrák törvények értelmében a vallása szerint minden osztrák lakost besorolnak egy egyházba, így a reformátusokat az Ausztriai Református Egyházba. Mivel azonban az ő liturgiájuk különbözik a miénktől (a lelkipásztor például nem palástot, hanem Luther-kabátot visel), a kint élő magyar református hívek kissé idegennek érzik magukat egy osztrák református gyülekezetben. Így számukra az Ausztriai Református Egyházon belül működő Ausztriai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat – mint az osztrák egyház hivatalos munkáága – olyan ajtó, melyen belépve megtalálják a helyüket és gyakorolni tudják a hitüket. Hiszen a megszokott liturgia, az ismert zsoltárok és dicséretnek éneklése, a magyar református lelkész palást, mind-mind olyan elemek, melyek hidat képeznek az otthon és az idegen között. Az ausztriai magyar reformátusok között (Bécsben és környékén, valamint Linzben) 2008-tól egyházunk exmittált lelkészeként szolgál *Karvansky Mónika*, aki már a bécsi teológia hallgatójaként aktívan bekapcsolódott a gyülekezeti életbe, ezért nem véletlenül esett rá a választás, amikor *Soós Mihály* lelkipásztor mellé szolgatársat keresett a közösség.

Bécsben az évtizedek során fokozatosan kiépült egy hagyományos gyülekezeti rend. Minden vasárnap délután öt órakor tartanak istentiszteletet és gyermek-istentiszteletet, kivételt képez a hónap első vasárnapja. Minden héten csütörtökön pedig imaközösség és bibliaóra van. Működik egy énekkar is, és folyik a konfirmációra való felkészítés is, amit szintén magyarul végeznek. A szolgálatok közé tartozik a család- és beteglátogatás, a lelkigondozás és a diakónia is. Női kört is alakítottak, próbálnak különféle területek felé nyitni, hogy minden generáció igényét kielégítsék.

Ezt nagyon fontosnak tartjuk – mondja *Karvansky Mónika* –, ugyanis a diaszpóralét komoly lelki problémát okozhat. Aki idegenben keresi a boldogulását, annak részben fel kellett adnia a gyökereit és új kapcsolatokat kell kiépítenie, ami komoly identitás zavart okozhat. Az anyanyelven való imádkozás nemcsak az idősebbeknél, az 56-osoknál vagy a 80-as évek erdélyi menekültjeinél fontos, hanem a gazdasági válság miatt kivándorló fiataloknál is, akik sok esetben az egyházaktól kérnek segítséget. Fordulnak hozzánk lakás- és munkahelykeresés problémájától kezdve szociális és egzisztenciális kérdésekkel és kérésekkel is – mondja el tapasztalatait a fiatal lelkész.

Megfiatalodott a bécsi magyar református közösség IDEGENBEN OTTHONI LÉGKÖRBE

A bécsi magyarok a gyülekezeti alkalmakat az első kerületben, a Dorotheergasse 16. szám alatti osztrák református templomban tartják, a bibliaórát pedig a gyülekezeti teremben (további információk: www.becsi.reformatusok.com).

A gyülekezet legnagyobb pozitívuma az, hogy élő és növekvő gyülekezet. Aki oda betér, többségében tudatosan teszi ezt, hogy a hitét és vallását megélje és anyanyelvén gyakorolja. A vasárnapi istentiszteletet 30-60 személy látogatja, sátoros ünnepeken akár 120-150 személy is ül a padokban. A vasárnapok jellegzetessége, hogy a templomi istentisztelet után a hívek a gyülekezeti teremben sok esetben még 2-3 órát is beszélgetnek egymással. Ezt a közvetlen találkozási lehetőséget nagyon fontosnak tartja a lelkipásztor, mert nagymértékben építi a közösséget és erősíti a gyülekezet egységét. Többször ilyenkor kerül sor a lelkigondozásra, hivatalos ügyek megbeszélésére is. (A bécsi magyar reformátusoknak ugyanis még lelkész hi-

sky Mónika örömmel mondja, hogy a gyermek-istentiszteletek résztvevőinek a száma is általában 8-10 között mozog. A gyermekekkel Márton-Cseh Katalin és Kövér-Szabó Edina hitoktatók és ifjúsági felelősök foglalkoznak, akik mindketten Nagykörösön végzett pedagógusok.

Felső-Ausztriába, Linz-Leondingbe pedig, ahol szintén nagyobb számban élnek magyarok, minden hónapban egyszer utazik el istentiszteleti szolgálatra a lelkész. Itt is egy szép és egyre növekvő közösség várja. A lelkipásztor elmondása szerint mindkét gyülekezetre jellemző a nyitottság, ugyanis az istentiszteleteket az unitáriusoktól kezdve a katolikusokig nagyon sok más felekezet tagjai is látogatják, akiknek sikerült otthonra találniuk az Ausztriai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat közösségében.

Bár a bécsi magyar reformátusok közössége nem túl nagy, azért időnként ott is vannak házasságkötések, keresztelek, amik általában magyarul zajlanak, ám ha igény van rá, akkor két-nyelvű a kazuális szolgálat. Az esküvőknél az az érdekes – meséli *Karvansky Mónika* –, hogy a legtöbb fiatal pár akkor is engem kér fel az esketésre, ha a házasságkötésüket a család és a rokonság miatt Magyarországon tartják. Így én utazom utánuk az adott helyre, ez is a diaszpóralét egyik tipikus jellemzője.

Ami még fontos a bécsi magyar református közösséggel kapcsolatban, hogy az elmúlt két évben nagyon megváltozott a korosztálybeli összetétele. A gyülekezet – ellentétben sok itthoni gyülekezetünkkel – megfiatalodott. Az istentiszteletre járók körülbelül hetven százalékát a 25-45 évesek alkotják, amit a régi „mag” nagyon nagy szeretettel és örömmel él meg – teszi

hozzá a lelkipásztor, aki felajánlja, hogy az Ausztriában élő és dolgozó református testvéreinknek szívesen segít akár lelkigondozói minőségében, akár egyházi vagy szociális problémák esetén.

Iski Ibolya

Konfirmáció (középen Karvansky Mónika)

vataluk, parókiájuk sincs.) Így a gyülekezeti alkalmak előtt és után a lelkipásztor mindig a hívek rendelkezésére áll.

Az istentiszteleten kívül vannak bibliaórák és imaközösségek is, ezeket többnyire a fiatalok látogatják, elsősorban a 25-35 év közötti korosztály, akik Ausztriában tanulnak vagy dolgoznak. Egy-egy alkalomra 10-15-en is eljárnak. Karvan-

A gyermekek karácsonyi műsora

A Hetényi Református Egyházköz-ség több éve sikeresen működő báb-csoportja, a Tábita, melyet *Écsi Gyöngyi* református lelkész, báb- és előadó-művész vezet, a Carpathia (Közép-európai Kapcsolatok Egyesülete) meghívásának eleget téve 2012. március 16-án útra kelt, hogy két bábelőadást tartson a Brüsszelben élő magyar családok, illetve azok gyermekei számára.

Mivel az utazást repülővel sikerült megoldani, a csoportot több felnőtt segítő is kísérte. A meghívó Carpathia Egyesület Brüsszel elővárosában, a festői környezetben lévő kortenbergi apátságban szállásolta el csoportunkat. Vendéglátóink többsége az Európai Parlamentben, illetve annak szervezeteiben dolgozik, ezen a hétvégén azonban a mi ellátásunkat és a brüsszeli magyar közösség kulturális programjának megszervezését vállalták fel.

Az első délutánunk bábpróbaival, valamint a szülők (főleg Takács apuka) segítségével készített „utazódíszlet” összeállításával telt. Az esténket azonban már Leuvenben töltöttük, abban a történelmi kisvárosban, amelynek magyar vonatkozása is van: a katolikus egyetemi könyvtárban őrizték 1982-ig a Leuveni kódexet, melyben az első magyar vers, az Ómagyar Mária-siralom található.

Szombaton Brüsszellel ismerkedtünk. Idegenvezetőnk egy kolozsvári fiatal jogász hölgy volt, aki az EU emberi jogi bizottságában fordítóként dolgozik. Bemutatta Brüsszel főterét, nevezetes építményeit, a királyi palotát, az Európai Parlament épületét, Brüsszel jelképét, a „pisilő fiút”. Két órát töltöttünk a hangszermúzeumban, melyben meglepetésünkre magyar népi hangszereket is láthattunk. Megtudtuk azt is, hogy Belgiumból származik a hasáburgonya, a gofri, és nagy hagyománya van a minőségi csokinak, sörnek, valamint hogy a brüsszeli csipke világ-hírű.

Vasárnap aztán magunk is meglepőd-tünk, mikor a fellépés helyszínén a nagy kultúrhelyiség megtelt magyarul beszélő gyerekekkel és szüleikkel. A látványos *Édenkerti történet* című bábelőadás még a legkisebbek figyelmét is teljesen lekötötte, mindenki jól szórakozott. A hetényi gyermekek előadásán pedig érezhető volt, hogy élvezettel játszottak a távolba szakadt magyar közönségnek. A *Nóé bárkája* című bábjáték előtti szünetben dalokat tanítottak a brüsszeli gyerekeknek, utána pedig Écsi Gyöngyi vezetésével rövid tánccházat és gyermekfoglalkozást tartottak. Így mire a háromórás előadásunk vége értünk, a brüsszeli magyar gyerekek

Brüsszelben szerepelt a Tábita bábcsoport Hetényi gyermekek eseménydús napjai

megismertek néhány felvidéki és mátyus-földi földrajzi nevet, Komárom és Hetény nevezetességeit, megtanultak egy hetényi táncot és egy gyermekjátékot.

Brüsszeli tartózkodásunk ideje egybeesett a március 15-ei megemlékezéssel, így az a megtiszteltetés érte csoportunkat, hogy mi szolgálhattunk ünnepi műsorral, illetve **Palcsó Attila** hetényi lelkipásztor tart-hatta az ünnepi megemlékezést és az is-

gükre hívnak vendégszereplőket Magyarországról, Erdélyből vagy Kárpátaljáról, és a Magyar Ház fennállása óta most másodszor a Felvidékről. 1996 óta egyetlen megemlékezés sem volt számukra olyan megható, mint az idei, ezért **Tóth Vladimír**, a magyar egyesület aktív tagja hálájuk jeléül az 1848/49-es forradalom és szabadságharc zászlaját adományozta a hetényi egyházközségnek, illetve a Tarczy

A hetényi csoport az Európai Parlament udvarán

tentiszteletet a Belgiumi Magyarok Egyesülete által fenntartott Magyar Házban, ahova többségében az 1956 után kitelepültek érkeztek. A megemlékezést **Kállay Oszkár**, a Belgiumi Magyarok Egyesületének elnöke nyitotta meg, majd Magyarország brüsszeli konzul asszonya köszöntötte a kokárdás vendégeket. Palcsó Attila ünnepi beszédét és történelmi visszatekintését a hetényi Tarczy Lajos Alapiskola diákjainak műsora követte, majd a komáromi Selye János Gimnázium és a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma diákjainak színvonalas verses-dalos összeállítása következett (könyveket csalt a magyarok szemébe). Mint utólag megtudtuk, minden március 15-ei ünnepsé-

Lajos Alapiskolának. Az ünnepi istentisztelet és az egész napos szolgálat után a gyermekek fáradtan tértek vissza a szálláshelyre, hogy felkészüljenek a másnap hajnali hazaindulásra.

Hiszem, hogy e csodálatos négy nap, melyet együtt tölthettünk Brüsszelben, nemcsak egy kirándulás, egy fellépés és szolgálat, nemcsak egy nagy közösségi élmény volt, de olyan értékeket közvetített a mi gyermekeink számára is, mint a nemzeti összetartozás érzése, az öntudat és magyarságtudat erősödése. Ez bizonyára kihatással lesz gondolkodásmódjukra, így egész jövőjükre, ezen keresztül pedig a helyi magyar közösség jövőjére is!

Czibor Angelika

Az énekkar fellépése (a kép széléin Palcsó Attila és Écsi Gyöngyi lelkipásztorok)

„KIMONDOTTAN HŰ SZOLGA”

Tizenöt éve hunyt el Dobos Béla bátkai lelkipásztor

Néhai Dobos Bélára, a Bátkában is szolgált lelkipásztorra emlékezünk a napokban, aki tizenöt évvel ezelőtt adta vissza lelkét Teremtőjének. Szeretettel emlékeznek rá mindmáig, akik ismerték és akik szerették – közöttük özvegye és volt gyülekezeteinek tagjai.

Jómagam nem ismerhettem személyesen, de többek között a Bátkai Református Egyházközség volt gondnokától, **Szabó Józseftől** sokat megtudtam róla, aki a szerett lelkipásztortól ezekkel a szavakkal kezdett el beszélni: „Kimondottan hű szolga...” Elmondta, hogy négy gyülekezetet szolgált be az 1960-as évek második felétől: Bátkát, Rakottyást, Uzapanyitot és

Balogtamásit. Előbb Uzapanyitról járt szolgálni, de idővel átköltöztek Bátkába. Minden vasárnap tartott istentiszteletet mind a négy gyülekezetben, és mivel autója nem volt, kerékpárral közlekedett a falvak között. Igehirdetése közérthetőek, gyülekezetszerűek voltak, és nemcsak azért, mert nagyon jó szótehetséggel áldotta őt meg Ura, hanem azért is, mert a szó legszorosabb értelmében benne élt a gyülekezeteiben. A családlátogatások és a mindennapi kapcsolattartás révén hűen és hitelesen pásztorkodta a gondjaira bízott nyáját. A gyermekmunka, az ifjúság, a fiatalosság különösen is szívügye volt. Volt, hogy maga sültött palacsintát a négy faluból ösz-

szesereglett konfirmandusoknak vagy hitanosoknak. Amikor a rendszer tiltotta, ő akkor is keresztelt, konfirmált, esketett; volt amikor nyilvánosan, máskor titokban.

Példaértékű volt az is, ahogy saját családjáról gondoskodott, különösen a súlyos balesetet szenvedett lányáról, akinek felépüléseért minden áldozatot képes volt meghozni. Amikor ő maga is megkapta a súlyos kórt, akkor sem adta fel a szolgálatot, bár teste folyamatosan gyengült. 1997 húsvétján az úrvacsorát is kiszolgáltatta, majd az istentisztelet végén így köszönt el: *Nem búcsúszom Bátkától, a bátki gyülekezetet továbbra is szívemben hordozom...* 1997. április 13-án a hű szolga megtért Urához. Legyen emléke áldott az emlékezők szívében!

Kovácsné Tímár Ildikó

Élménypedagógiai képzés volt Királyhelmecen

JÁTSZOTTUNK, HOGY TANÍTSUNK

2012. február 27-e és március 1-je között bibliai alapú élménypedagógiai képzésre került sor a Királyhelmeci Református Egyházközség szervezésében lelkipásztorok számára a királyhelmeci gyülekezeti házban. A képzést, amelyen tizenhét lelkipásztor vett részt, **Bányai Sándor** tréner-foglalkozásvezető tartotta.

Magam már jó előre, szinte első meghirdetésre jelentkeztem a képzésre, és – természetemből adódóan – nem csupán kíváncsisággal és vágyakozással, de némi izgalommal is készültem rá. Kihívást jelentett számomra már maga a képzésre való ráhangolódás is, bár pedagógiai minimummal már rendelkezem. Éreztem, ott a helyem; annak ellenére, hogy nemigen tudtam volna előre a választ a miétre.

Tartalmas, tanulságos és valóban belső élményekkel teljes négy napot tölthettünk együtt (a képzésre nem csupán a zempléni, hanem az ungi, az abaúj-tornai, a gömöri egyházmegyékből is jelentkeztek lelkipásztorok, sőt egy közülünk a magyarországi zempléni egyházmegyéből érkezett). Jó volt a szolgáltatásokkal együtt lenni, játszva tanulni és tanulva játszani, sok új vagy újra felfedezett igazsággal szembesülni a játékok során és az azokat követő feldolgozások által, amikor is testvéri légkörben beszélgethettünk arról, ki mit élt át, mire döbbsent rá a játékok során.

Két kis gyülekezetben próbálom megélni az engem elhívó Úr Jézus szolgálatát. A 2011/2012-es iskolai évben a csörgői alapiskolában tarthatok hittanórát két csoportban, amit összesen kilenc gyerek látogat. Tudom, hogy így is nagy a felelősségem, mert az, hogy lesz-e holnap gyülekezeti közösség, lesznek-e majd hívők, istenfélő fiatalok, akik betöltik az egyre idősödő és testi erejükben is sajnos egyre

inkább fogyatkozó gyülekezeti tagok helyét, az nagymértékben függ attól, gyermekkorban milyen lelki élmények, hatások érik az embert. Ezt személyes életem is bizonyítja. Elismerem, nem könnyű, sőt sokszor kifejezetten nehéz úgy megtölteni akár egy negyvenöt perces hittanórát, hogy a gyerekek ne csak testben legyenek ott, de olyan lelki élményekben legyen részük, amelyek révén majd a konfirmáció után is beépülnek a gyülekezet közösségébe, sőt egész életükkel tudatosan dicsőítik és magasztalják az Urat.

Bár magunk közt kipróbáltuk az egyes játékokat (átélve, s közben azon töprengve, mely játékokkal lehet egy-egy csoportos foglalkozást bevezetni, egy-egy bibliai történetet a gyerekek számára élménysze-

nek és a keresztszülőknek is, akik a keresztelés alkalmával Isten színe előtt fogadalmat tesznek. Úgy vélem, azt mégis megállapíthatjuk, hogy igaz a bibliai tanítás: „*Mint az aranyalma ezüstdánnyal, olyan a helyén mondott ige*” (Péld 25,11). Amikor majd az itt megtanultakból egy-egy játék vagy igazság, levont következtetés eszünkbe jut és azokat a Szentlélek Isten vezetésével alkalmazni fogjuk, Ő azt majd megáldja és a gyermeki szívekben megérleli a gyümölcsöt.

Szükséges volt ez a néhány nap? Remélem, nem csupán a saját, de a tanfolyamon részt vevő szolgáltatásaim nevében is írhatom: nagyon is! Magunk is elmosolyodva gondoltunk néha egy-egy játék közben arra, mit szólnának – így látva minket – a

rően előkészíteni, örök érvényű bibliai igazságokat újabb módszerekkel számukra elmélyíteni, esetleg egy nagyobb közösségen belül spontán csoportokat kialakítani), tudom, hogy nem ezektől – mint jól bevált recepteknek a hittanórába, esetleg gyülekezeti táborba való beépítésétől és felhasználásától – függ a sikeres nevelés. Sőt! Nagy a felelősségük e téren a szülők-

presbiterok vagy gyülekezeti tagjaink. Egy ige nagyon erősen él bennem, amit az áldott, üdvözítő Jézus Krisztus mondott: „*Bizony, mondom néktek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába*” (Mt 18,3).

Pusztai Zoltán

A magyarországi honosítását a szlovák hatóságoknak törvényesen bejelentő, de a szlovák állampolgársághoz ragaszkodó hét személy között ott van *Kassai Gyula* lévai református lelképásztor is. A Zsinati Elnökség februári nyilatkozatán túl (amit előző lapszámunkban adtunk közre) támogatja őt jogos küzdelmében a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnöksége is, amely február 22-én adott ki nyilatkozatot ez ügyben. A Református Egyházak Világközössége és az Európai Egyházak Konferenciája szintén kiáll *Kassai Gyula* mellett, egyházunk püspökének az alábbi tartalmú leveleket címezték; első helyen az REVK-é áll. (A szerkesztőség)

Kedves Fazekas Püspök Úr!

Tájékoztattak a szlovákiai történekekről, hogy miként érinti az embereket az új állampolgársági törvény. Nagyra értékelem a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége kiállítását a 2012. február 23-án nyilvánosságra hozott sajtónyilatkozatban. Istennek adunk hálát Önökért és azért, hogy rámutattak az igazságtalan helyzetre, melyben állampolgárságuktól fosztanak meg embereket, s azok hontalanokká válnak saját hazájukban.

Buzdítjuk Önöket, továbbra is aktívan védelmezzék ezeket az embereket. Különösen nyugtalanít bennünket *Kassai Gyula* tiszteletes esete, akit a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház köztiszteletben álló lelkészeként említettek. Meg kell tennünk mindent, hogy megerősítsük, támo-

A tűz mellett a tüntetés is riasztó volt Krasznahorkán

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának nyilatkozata*

Óriási tragédia, hogy a krasznahorkai vár – történelmünk ékessége – részben a tűz martalékává vált. Minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy helyreállítsák, és ismét a környék és történeti tudatunk büszkesége legyen. A leghatározottabban elítéljük, hogy ezt a tragédiát szélsőséges radikálisok saját céljaikra próbálják meg kihasználni, romaellenes hangulatot keltve és egy egész népcsoportot bélyegezve meg bűnösneként.

Marián Kotleba a Mi Szlovákiánk Néppárt (Ludová strana Naše Slovensko) nevében tartott demonstrációt a roma közösség ellen egy magyar többségű községben, Krasznahorkaváralján, meghozzá általános helyeslés közepette...

Mi, szlovákiai magyarok pontosan tudjuk, mit jelent az, ha egy egész népcsoportot bélyegeznek meg alaptalanul. Emlekeznünk kell arra, hogy apáink, nagypapáink megtapasztalták ezt a szándékosan gerjesztett nemzeti gyűlöletet.

Nemzetközi kiállítás *Kassai Gyula* mellett

gassuk az Önök kiállítását az állampolgárság elvételére vonatkozó döntések visszavonására.

Az Alkotmánybíróság mérlegelés után fog dönteni; reméljük, ítélete félreérthetetlenül megerősíti az Alkotmány szövegét, miszerint: „Senki nem fosztható meg akaratára a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.” Buzdítjuk Önöket, hogy a hatóságokat ösztönözzék egyértelmű döntéshozatalra.

Kérjük, a fejleményekről tájékoztassanak bennünket. Előre köszönjük mindazt, amit ebben a nehéz helyzetben tenni fognak.

Tisztelettel:

**Dr. Setri Nyomi lelképásztor,
főtitkár**

Genf, 2012. március 9.

*

Tisztelt Fazekas Püspök Úr!

A Magyarországi Református Egyház arról tájékoztattott, hogy a Szlovák Köztársaságban az utóbbi időben foganatosították az állampolgári jogokat érintő törvény rendelkezéseit. Tájékoztattak, hogy *Kassai Gyula* lelképásztort megfosztották szlovák állampolgárságától és személyét törölték az állampolgárok jegyzékéből.

A hír megrázott és szomorúsággal töltött el bennünket. Függetlenül a két szomszédállam viszonyától, ily módon nem lehet az állampolgárokat megfosztani állampolgárságuktól. Emiatt is reméljük és várjuk, hogy a Szlovák Köztársaság Alkotmány-

bírósága érvényesíti az Alkotmány rendelkezését, miszerint: „Senki nem fosztható meg akaratára a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.” Mint az Európai Egyházak Konferenciája Egyház és Társadalom Bizottságának igazgatója biztosítottam Önöket, hogy az adott emberi jog újraérvényesítésére tett erőfeszítésükben szolidáris vagyok Önökkel.

Az Európai Egyházak Konferenciája Egyház és Társadalom Bizottsága szoros kapcsolatban van az európai intézményekkel. Kapcsolatainkat felhasználjuk, hogy ismertté tegyük a *Kassai Gyula* lelképásztorral kapcsolatos fejleményeket. Kérjük, ne tétovázzanak, és ha úgy látják, hogy valamilyen módon segíthetünk, lépjenek velünk kapcsolatba.

A jövő héten más ügyek miatt Magyarországon leszek, remélem, az időszerű fejleményekről többet meg fogok tudni.

Ökumenikus intézményként reméljük, hogy az ehhez hasonló helyzetekben a testvéregyházak egyesítik erőiket. Ezért is szeretném megtudni, hogy a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsában napirendre került-e *Kassai Gyula* lelképásztor esete, a dolog meg lett-e vitatva, s az ügyben együttesen lépett-e fel néhány egyház.

Kedves Fazekas püspök, kérem, tájékoztasson az időszerű fejleményekről.

Maradok a legjobb kívánságokkal és az összetartásért való imákkal, tisztelettel:

**Rüdiger Noll lelképásztor,
igazgató**

Brüsszel, 2012. március 15.

mi közülük nem volt. A történetek ugyanakkor rávilágítottak, továbbra is milyen égető probléma a romák helyzete szociális téren, a társadalomba való betagozódásukat, megítélésüket, máságuk elfogadását illetően. Nemcsak Szlovákia, de a szlovákiai magyar közösség jövője szempontjából is, hiszen délen a romák főleg magyarul beszélnek és zömében magyarnak vallják magukat.

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala megdöbbenéssel tartja, hogy a tüntetéssel kapcsolatban hallgatnak a pártok, hallgatnak a politikusok, a közélet szereplői. A vasárnapi szélsőséges megnyilvánulást senki sem ítélte el. Pedig a politikusok egy héttel korábban még a romák szavazataiért versengtek.

Egy szikra Krasznahorka büszke várát lángba borította... Ne hagyjuk, hogy ez a tűz kalandor és szélsőséges politikusok miatt az emberek közötti gyűlöletet is fellobbantsa!

2012. március 21.

**(A szervezetnek egyházunk is tagja.)*

Mindenki győztesként távozott Két korosztály bibliaismereti versenye Jókán

2012. február 25-én került megrendezésre a gyermekek bibliaismereti versenye Jókán az Emmaus polgári társulás szervezésében. Két korosztályt szólítottak meg a verseny előkészítői: az alsó és felső tagozatosokat, akik 4–6 tagú csoportokban jelentkezhetnek a versenyre.

Már korán reggel izgalmas készülődéssel telt sok-sok család ideje, hiszen egészen messziről – a pozsonyi egyházmegyén kívül a barsi és a komáromi egyházmegyékből (Pozba, Bátorkeszi, Dunamocs, Madar, Megyerics, Negyed, Komárom-szentpéter, Vágfarkasd) – is jelentkeztek csapatok, ezért az utazás is élményadó tényezője lett a napnak.

A megérkezést regisztráció, majd éneklés és rövid áhítat követte a jókai református templomban, me-

lyet a helybeli lelkipásztor, **Kiss Tibor** tartott. A megmértetés kérdések formájában történt, melyekre írásban kellett válaszolni. A kicsik az 1Móz 16–20 alapján Ábrahám életéből készültek, a nagyok az 1Móz 21–25 alapján Izsák életéről adtak számot.

A nap legizgalmasabb időszakának az eredményhirdetés bizonyult, melyet a közel kétszáz résztvevő nagy izgalommal várt. Harminc csapat (tizenegy kicsi és tizenkilenc nagy) versengett az elsőségért, de mi tudjuk, hogy végül mindannyian győztesként távoztak, hiszen Isten ígését olvasták, tanulmányozták s általa erősödtek, bátorodtak, közösséggé formálódtak.

Az alsó tagozatosok közül a legtöbbet a vágfarkasdiak tudtak, így

ők lettek az elsők. A második helyen a nagymegyeri, a harmadik helyen pedig a bátorkeszi gyülekezet csapata végzett.

A felső tagozatosok közül a bátorkesziek bizonyultak a legfelkészültebbnek, akik az elérhető 192 pontból 182-t gyűjtöttek, kiérdemelve az első helyet. A vágfarkasdiak – csupán három ponttal lemaradva – másodikok lettek, míg a harmadik helyen 174 ponttal a pozbaiak végeztek.

A már említett gyülekezeteken kívül még Alistál, Apácaszakállas, Dunaszerdahely, Izsap, Jóka, Lakszakállas, Pozsonyeperjes, Réte és Tany csapatai kapcsolódtak be a bibliaismereti versenybe. Élményekkel, ajándékokkal és örömmel telve térhetett haza minden résztvevő, vallva: „*Nemzedékről nemzedékre megmarad igazságod*” (Zsolt 119,90).

Czinke Tímea

2012. március 2-a és 4-e között Kovácspatakon került sor az Élesztő, az ország Firesz-tábor első előkészítő alkalmára. Lelkészek és laikusok gyűltünk össze az ország keleti, középső és nyugati régióiból a jövődébéli helyszínen, hogy terepszemlét tartsunk és kidolgozzuk a tábor programját.

Süll Tamás, a tábor főszervezője hét alcsoportra osztotta a segítőköt: téma, program, technika, reklám, pénzügy, regisztrációs és imacsoport.

Az előkészítő hétvége főelőadója **Csáka István**, a magyarországi MEKDSZ (Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség) PR- és rendezvényszervező munkatársa volt. Mondandóját kiváló humorral fűszerezte, és nagyon sok izgalmas és tanulságos információt kaptunk tőle a profi táborvezetésről. Megtűntek többek között, hogy mikor és hogyan érdemes beindítani a reklámkampányt, hogy néz ki egy tábori ütemterv és miért jó az, ha a táborvezetőre is odafigyel valaki munka közben.

Az előadások után rendszereztünk, vitatkoztunk, játszottunk és kreatívkodtunk. Látszott, hogy mindenkinek fontos, hogy jól tegye a dolgát – mert itt most életéről van szó.

Vasárnap a rendhagyó istentisztelet keretében felolvastuk egymásnak A hegyi beszédet. És persze nem maradhatott ki a dicsőítés sem. (Ha ez ilyen jó

ÚTON – Élesztő-előkészítő

volt, akkor vajon milyen lesz a tábori nagyzenekar?!). A délután a tiniknek szóló hétvégék és a tinitábor megszervezésével telt.

Úgy érzem, megérte a kemény munka. Úton vagyunk. Ez lesz a nagytábor témája is. Utak. Átszállások, görbék, rázások, meredek és lejtősek. Mindenkinek a magáé. Vajon honnan tudom, hogyan vezet Isten? És tényleg Ő az, aki vezet? Egyáltalán, minek engem vezetgetni?

Kiderül majd 2012. augusztus 1-je és 5-e között. Addig is kérjük, hordozza(to)k i-mádságban az alkalmat!

Vaszily Tímea

Mi a Biblia célja?

A Biblia célja az, hogy segítsen megélni azt az életcélt, amit Isten neked szánt. Isten azt szeretné, ha teljesen felkészült lennél arra a célra, amiért megteremtett.

Ehhez a Biblián keresztül négy dolgot tesz meg:

Isten tanít téged. Megmutatja azt az ösvényt, amelyen érdemes járnod.

Isten rendreutasít. Megmutatja, hogy mikor tértél le az ösvényről.

Isten kijavít. Megmutatja, hogy hogyan térhetsz vissza az ösvényre.

Isten edz téged. Megmutatja, hogy hogyan maradhatsz az ösvényen.

Ez az, ahogy Isten szava segít abban, hogy növekedj, és megkapd azt az örökséget, amit elkészített neked.

(Rick Warren)

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 25. ülésén, amelyre 2012. március 10-én Hanván került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 22., a 23. és a 24. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az előző ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– Megítélte a lelkészjelölti jogállást Mikuláš Pospíšil teológusnak, a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Kara elsőéves hallgatójának, aki a Nagykaposi Református Egyházközség tagja.

– Megítélte – előzetesen egy évre – a lelkészjelölti jogállást Pavol Jašónak, a pozsonyi Comenius Egyetem Evangélikus Teológiai Kara hallgatójának, aki a Győrkei Református Egyházközségben lett megkeresztelve, s ugyanott konfirmált. Jelenleg Bikszárdon él, ezért a Zsinati Tanács ajánlja, hogy vegye fel a kapcsolatot a pozsonyi gyülekezettel, rendszeresen látogassa az alkalmakat, a nyári hónapok alatt pedig önkéntesként kapcsolódjon be a Re-Mi-Dia által szervezett alkalmakba. A Zsinati Tanács 2013 tavaszán újra meg kívánja őt hallgatni.

– Tudomásul vette, hogy Pohóczky Béla 2012. február 7-én megkezdte beosztott lelkészi szolgálatát a Dunaszerdahelyi Református Egyházközségben. A Zsinati Tanács határozatának késedelmes teljesítése (nem foglalta el időben új szolgálati helyét) és a munkafegyelem megsértése miatt megrovásban részesíti.

– Elutasította Básti Péter, az Egyetemes Választási Bizottság elnöke panaszát, amit a bizottság összetételébe való jogtalan beavatkozás és a bizottság munkájának akadályoztatása miatt nyújtott be.

– Mivel Marián Hamari püspökhelyettes idő hiányában nem tudott bekapcsolódni a Partnerhilfe bizottság munkájába, a Zsinati Tanács a Partnerhilfe bizottságba egyházunk vezetésére részéről Fekete Vince főgondnokot delegálja.

– Tudomásul vette Batta István zsinati tanácsos jelentését az egyes világszervezeteknek fizetett tagdíjakról és egyházunk külföldi kapcsolatainak jelenlegi állásáról.

– Tudomásul vette, hogy Mária Meňkyová, a Nagymihályi Református Egyházmegye esperese 2011. november 1-jei hatállyal a Pályini Református Egyházközség helyettes lelkészévé Dávid Vargaesztök lelképásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy Mária Meňkyová, a Nagymihályi Református Egyházmegye esperese 2011. november 15-ei hatállyal a Nagyszeretvai Református Egyházközség helyettes lelkészévé Dávid Vargaesztök lelképásztort jelölte ki.

A ZSINATI TANÁCS 25. ÜLÉSÉRŐL

– Jóváhagyta a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház és a romániai KOEN (Keresztyén Oktatásért és Erkölcsi Nevelésért) Alapítvány között kötendő együttműködési megállapodást. Az együttműködés azt a célt szolgálja, hogy a református gyermekekhez – anyanyelvükön és a saját megértési szintjükön – szakmailag is kielégítő módon juttassuk el Isten ígését.

– Jóváhagyta, hogy Szabó Krisztián nagyidai lelképásztor 2012. január 1-jétől továbbra is a Felsőcsáji Református Egyházközség helyettes lelkésze maradjon.

– Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese 2011. december 14-én kelt levelében felterjesztette a Győrkei Református Egyházközségnek az abaúj-tornai egyházmegyéből az ondava-hernádi egyházmegyébe való átlépésére vonatkozó kérelmét. Az Abaúj-tornai Református Egyházmegye 2011. november 27-én Miglécen tartott közgyűlése 22 igen szavazattal, egy ellenszavazattal és 18 elnapolást kérő szavazattal (egy tartózkodás mellett) hagyta jóvá a kérvényt. A Zsinati Tanács a Zsinat elé terjeszti a Győrkei Református Egyházközségnek az Abaúj-tornai Református Egyházmegyéből az Ondava-hernádi Református Egyházmegyébe való átlépésére vonatkozó kérelmét.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Deregyői Református Egyházközség elcserélje a tulajdonában levő 4192-es parcellaszámú rétjét (17 235 négyzetméter) a Jaszovszky Tibor deregyői lakos tulajdonában, a deregyői kataszterben levő 3336/1-es, 3254/1-es, 3221/1-es, 3284-es, 3285-ös és 3295-ös számú parcellákra (rét, összesen 17 274 négyzetméter).

– A Zsinati Tanács örömet fejez ki, hogy az Ondava-hernádi Református Egyházmegye tanácsa a megbékélés és a testvéri közösség jegyében nyilatkozik az egyházunkban kialakult helyzetről. A Zsinati Tanács is ezt az utat kívánja járni, és tudomásul vette az Ondava-hernádi Református Egyházmegye tanácsának a Zsinat 2011. novemberi ülésének eredményeivel és az egyházunkban zajló eseményekkel kapcsolatos állásfoglalását, melynek konklúziója a következő:

Elismerjük, hogy a helyzet bonyolult. Viszont magyar testvéreinkkel egyelőre egy egyházban szeretnénk maradni. Valami ugyanis már magyarázatot nyert, valami még mindig homályos. Ezért jelenleg nem akarunk és nem támogatunk semmi olyan lépést, amely tovább élezné a helyzetet úgy, hogy nem lesz lehetséges nyugodtan és tárgyilagosan megoldani. Javasoljuk, hogy várjunk a választási idő-

szak végéig (tehát 2014 végéig). Addigra világosabban megmutatkozik, hogy lehetséges-e az együttélés a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban az egyháznak a Magyar Református Egyházhoz fenn tartással való csatlakozása után, avagy sem. Az SZRKE már majdnem egy éve csatlakozott a Magyar Református Egyházhoz, és egyelőre a gyakorlatban nem tapasztaltuk meg jogainknak semmiféle csorbitását. Szétválni bármikor lehetséges. Ezért javasoljuk a kérdés három évre való elnapolását. Az új választási időszak elején visszatérhetünk az ügyre és felelősségteljesen dönthetünk anélkül, hogy komplikálnánk gyülekezeteink és hiveink helyzetét. Ezt a három évet a nyugodt építkezésnek, gyülekezeteink és egyházmegyénk megerősítésének szentelhetjük, s utána a helyzet alakulása nyomán eldöntjük: hogyan tovább, szétválunk vagy továbbra is együtt maradunk egy közös egyházban.

– Jóváhagyta a 2011. év egyházzenei rendezvényeiről szóló beszámolót és a 2012. évi egyházzenei rendezvények jegyzékét. A Zsinati Tanács köszönetet mond Süll Kingának, az egyházzenei osztály igazgatójának és minden, az egyházzeneben foglalatosskodó személynek az elvégzett munkáért és az elmúlt esztendei alkalmakért.

– Hozzájárul Bohony Beáta megválasztásához a Réte-boldogfai Református Egyházközségbe.

– Engedélyezte, hogy a Nagygéresi Református Egyházközség a Közalap építkezési keretéből kapott 2300 euró támogatást 2012. június 30-ig használhassa fel.

– Leányegyházközséggé nyilvánítja a galántai és a vágsellyei szórványgyülekezetet. A Komáromi Református Egyházmegye elnöksége felelős azért, hogy a Galántai Református Egyházközség és a Vágsellyei Református Egyházközség 2012. június 30-ig válassza meg tisztségviselőit, és tegye meg a jogalanyiság bejegyzéséhez szükséges lépéseket.

– Engedélyezi, hogy Nyéky Miklós szalóci beosztott lelképásztor 2012. március 12-től 2012. július 15-ig ösztöndíjasként a weimari Franz Liszt Hochschule für Musik elnevezésű egyetemen zenei tanulmányokat folytathasson (zenei tanulmányai idejére fizetetlen szabadságot ad neki).

– Örömmel vette tudomásul, hogy az Európai Parlament elnöksége teljes egyöntetűséggel elfogadta és hatályba léptette Tőkés Lászlónak a Lisszaboni Szerződés európai egyházi párbeszédre vonatkozó 17. szakasza gyakorlatba való átültetésére vonatkozó jelentését. A Zsinati Tanács egy-

(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

háunk nevében tisztelettel köszöni Tőkés László püspök azon igyekezetét, hogy az Európai Unión belül az egyháznak méltó helyet biztosítson, és ezzel lehetőség nyíljon a rendszeres és intézményes párbeszédre. Nagyra értékeljük azt az erőfeszítést, amit Tőkés László európai parlamenti képviselőként az egyházak érdekében kifejt, amivel az európai keresztyén gondolkodás értékadó és értékmegőrző voltára irányítja a figyelmet. Ez a gondolkodás nélkülözhetetlen a 21. század Európájában.

– Hozzájárul ahhoz, hogy a Felsőőrcei Református Egyházközség eladja a tulajdonában levő 245/2-es (15 négyzetméter),

A ZSINATI TANÁCS 25. ÜLÉSÉRŐL

245/4-es (433 négyzetméter) és 635/3-as (1821 négyzetméter) parcellaszámú telkeket. Az eladás jóváhagyásának feltétele, hogy az eladásból származó bevételt a Felsőőrcei Református Egyházközség ingatlanvásárlásra használja fel.

– Tudomásul vette, hogy a Vámosladányi Református Egyházközség teljesítette a ZST-28/2007-es számú határozatában jóváhagyott feltételt, azaz szántóföldet vásárolt.

– Hozzájárul Marianna Sláviková gálaszécsi lelkipásztor megválasztásához a Beszteri Református Egyházközségbe.

– Tudomásul vette, hogy Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese 2011. október 1-jei hatállyal a Bódvavendégi Református Egyházközség és a Szádelői Református Egyházközség helyettes lelkészévé Hranyó Mihály tornagörgői lelkipásztort jelölte ki.

– Jóváhagyta, hogy a lelkészek teljesítménypótléka 2012. március 1-jei hatállyal az esperesek javaslatai alapján legyen kifizetve. Az esperesek, a Zsinati Tanács tagjai, valamint az intézeti lelkipásztorok teljesítménypótlékáról a Zsinat elnökei döntenek.

Legyünk öntudatosak: adóink két százalékával a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

Előző számunkban részletesen ismertettük az adóink két százalékával történő támogatással kapcsolatos tudnivalókat, s kértük mind a természetes, mind a jogi személyeket, hogy befizetett adójuk két százalékával az egyházunkhoz kötődő szervezetek valamelyikét támogassák. Ugyanezzel a kéréssel fordulunk most újra azon természetes személyekhez, akik az adóelőlegüket a munkáltatójukkal számoltatták el. Felajánlási nyilatkozatukat és a befizetett adójukról a munkaadójuk által kiállított igazolást (az űrlapok márciusi számunk mellékletét képezték) 2012. április 30-ig kell eljuttatniuk a lakhelyük szerint illetékes adóhivatalba.

Tisztelettel kérjük, hogy viselkedjen öntudatos polgárként és egyháztagként, ne hagyja elúszni a törvények által tálcán kínált lehetőséget, tegyen jót és adója két százalékával az egyházunkhoz kötődő szervezetek valamelyikét támogassa!

A református háttérű szervezetek

Az idei évre regisztrált református háttérű szervezetek adatai, mégpedig regisztrációjuk sorrendjében:

Pro Christo

Cím: Hlavné nám. 20, 936 01 Šahy (Ipolsyág). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap).

IČO: 37855042.

Dobry Pastier Pribeník – Jó Pásztor Perbenyik

Cím: Kostolná 216/3, 076 51 Pribeník (Perbenyik). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne pros-

pešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581051.

Reformovaná záchranná misia – Református Mentőmisszió

Cím: 930 14 Mad 104. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 36078158.

Emmaus

Cím: Jamová 611/4, 925 23 Jelka (Jóka). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 42156360.

Chanava, Diakonické centrum reformovanej cirkvi – Hanva, A református egyház diakóniai központja

Cím: 980 44 Chanava (Hanva) 271. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 45023328.

Rodičovské združenie Reformovaneho cirkevného gymnázia v Rimavskej Sobote – A Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Daxnerova 42, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 37949071.

Zaujmové združenie Gábora Lónayho – Lónay Gábor Egyesület

Cím: 076 74 Drahňov (Deregyő) 216. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 31256732.

Občianske združenie Fénysugár – Fénysugár Polgári Társulás

Cím: Maurerova 11, 040 22 Košice (Kassa). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35559691.

Občianske združenie Jerikó – Jerikó Polgári Társulás

Cím: 930 02 Orechová Potôň (Diós-förgepatony) 289. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42156696.

Ženský spolok pri Reformovanej kresťanskej cirkvi v Komárne – Komáromi Református Nőegylet

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 37862189.

Élő Víz – Živá voda

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap).

IČO: 36096415.

Timoteus

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 37970836.

Združenie mad'arských rodičov na Slovensku pri Cirkevnej základnej škole reformovanej cirkvi s vyučovacím jazykom mad'arským, Vojany – A Vajáni Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Elektrárenská 50, 076 72 Vojany (Vaján). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 35626356 160.

Združenie mad'arských rodičov na Slovensku pri Reformovanej základnej škole cirkevnej, Dolný Štál – Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: 930 10 Dolný Štál (Alistál) 85. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 341.

(Folytatás a 13. oldalon)

Legyünk öntudatosak: adónk két százalékával a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

(Befejezés a 12. oldalról)

Koinonia

Cím: Kostolný rad 13, 077 01 Kráľovský Chlmec (Királyhelmec). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256384.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Základná škola Reformovanej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským, Rožňava – A Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Kosmonautov 2, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 206.

RE-MI-DIA – Reformovaná misia a diakonia

Cím: Nám. sv. Cyrila a Metoda 51, 078 01 Sečovce. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581620.

Kálvin

Cím: Nám. Jána Kalvína 2/A, 929 01 Dunajská Streda (Dunaszerdahely). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 45010340.

Paulos

Cím: 049 43 Jablonov nad Turňou

Február 11-én egész napos látogatást tett Komáromban Tőkés László, az Európai Parlament képviselője, volt királyhágómelléki református püspök, aki két előadást is tartott.

Délelőtt a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának meghívására a karon a teológusoknak és az egyházhoz kötődő hallgatói körnek az Európai Unió felsőoktatási helyzetéről szólt. Közölte, hogy intenzíven keresik a megoldást az európai térség felsőoktatási struktúrái problémáira. Előadásában nagyon szép ívet rajzolt a felsőoktatás helyzetéről, benne a magyar, valamint a protestáns iskolák megtartó és közösséget formáló ténykedéséről. Arra is kitért, hogy a felsőoktatás terén számtalan új kihívással kell az egyetemeknek szembesülniük. Elmondta, hogy az egyetemnek piaci versenyében (Európában több mint ötezer felsőfokú intézmény van) csak azok lesznek képesek megmaradni, melyek a minőségre és biztos alapokra (ami alatt fontos hitbeli alapokat kell értenünk) tudnak építeni.

(Szádmás) 110. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581875.

Bodor István

Cím: Hlavné námestie 16, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 37954083.

Dobry Pastier – Jó Pásztor

Cím: Hlavná 159/2, 925 23 Jelka (Jóka). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 36084115.

Zväz reformovanej kresťanskej mládeže v Moldavskej nížine – Bódvavölgyi Református Ifjúsági Szövetség

Cím: Hlavná 47, 045 01 Moldova nad Bodvou (Szepsi). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35556722.

Agapé

Cím: 049 43 Hrušov (Körtvélyes) 112. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 35583029.

Ecclesia

Cím: Hlavná 67, 946 21 Veľké Kosi-

hy (Nagykeszi). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42121370.

Cantate Domino

Cím: Pevnostný rad 22, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42050278.

Firesz – Duna Mente

Cím: Pevnostný rad 22, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42203546.

Zväz mladých reformovaných – Fátal Reformátusok Szövetsége

Cím: Kósu-Schoppera 25, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 31958273.

Diakonia Reformata

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 42052343.

Paraklétoz

Cím: Hlavná 50, 076 52 Strážne (Őrös). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35557524.

Készítette: –akb–

Két előadást is tartott Komáromban Tőkés László A felsőoktatásról és az önrendelkezésről

Molnár János dékán köszönetét fejezte ki a vendégnek, hogy látogatásával és előadásával megtisztelte intézményünket. Az előadást kötetlen ebéd követte a vendég-

Tőkés László a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán

látók és a vendégek részvételével, majd a délután folyamán fogadta Tőkés Lászlót Komárom polgármestere, Anton Marek,

valamint a polgármesteri hivatal több tisztviselője is.

Az esti előadás már a Jobb Komáromért Polgári Társulás felkérésére hangzott el a Selye János Egyetem konferenciaközpontjában, nagy érdeklődés által kísérve. A vendéget az előadás előtt Boldoghy Olivér köszöntötte, és az autonómiáról szóló gondolataival vezette be Tőkés László előadását, amely ugyancsak az önrendelkezési formákról, az autonómiákról szólt.

A hallgatóság meggyőződhetett róla, hogy Tőkés Lászlónak a hitért és a nemzetért való kiállása 1989 óta töretlen. Most az önrendelkezési formák kivívásáért folytatja küzdelmeit odahaza, Erdélyben és az Európai Parlamentben. Jó volt őt látni és hallani annak az embernek a gondolatait, aki huszonkét éve kiállásával sokaknak adott a szabadság eszméjébe vetett hitet, s aki mindmáig református egyházunk, valamint magyar népünk emblematisztikus alakja.

Lévai Attila

A barsiak Jónás prófétával ismerkedtek Száznál több résztvevő a versenyen

Február 11-én – több mint száz alapiskolás részvételével – Nagysallón tartották meg a Barsi Református Egyházmegye bibliaismereti versenyét. A megmérettetésre Jónás próféta könyvéből kellett felkészülni. Jutalmul mind a huszonkét csoport az ipolysági Magvető internetes könyvesbolt kínálatából válogatott magának ajándékot.

A nap elején éneket tanultunk, majd **Izsmán Jónás** ipolysági lelkésznek (aki egyben az egyházmegye missziói bizottságának a vezetője) a gyermekek számára érthető nyelven megfogalma-

zott áhítata hangzott el. Ezt követően elkezdődött a verseny. A résztvevők nagy számára való tekintettel több teremben párhuzamosan folyt: a kicsik kilenc, a nagyok tizenhárom csoportban mutatták meg, hogy mit tanultak meg Jónás prófétáról a versenyre való felkészülés ideje alatt. Mivel Jónás könyve elég rövid, a versenyt előkészítők érdekes, néhol csalfainta kérdéseket is feltettek.

Oly távol vagy tőlem és mégis közel... Ugye, emlékszünk ezekre a sorokra az István, a király című rockoperából? Mi most meg is élhettük, mit jelent távol és mégis közel lenni.

Január 23-án Léván jártak az Ammí elnevezésű koreai missziós csoport tagjai. Korea földrajzilag, kulturálisan távol van tőlünk – és mégis közel, Krisztusban. Közép-európai útjuk egyik állomása Léva volt, ám megálltak Marcelházán, Komáromban és Érsekújváron is. Ezek a fiatalok nemcsak az országukat mutatták meg – a ruhákban, amit viseltek, a prezentációban és beszélgetésekben –, hanem a Krisztusba vetett hitüket, reménységüket is a bizonyágtételeikben és énekeikben. A lévai Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Gimnáziumban tett látogatásuk mind a diákok, mind a pedagógusok számára emlékezetes marad. Isten áldja meg őket további útjaikon!

Ambrus Erika

Erőért fohászkodtak Újlóton A BETEGEK VILÁGNAPJA

„Mielőtt kiáltanak, én már válaszolok, még beszélnek, én már meghallgatom” (Ézs 65,24). Ezzel az igeverssel hívogattuk a betegeket és szeretteiket Újlóton a február 19-ei istentiszteletre; emlékezve, hogy februárban van a betegek világnapja. **Sándor Veronika** lelkipásztor igehirdetésében kiemelte, ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi (1Kor 12). Szennedhetünk egy-egy testi betegségtől, de ugyancsak mély sebet tudnak ejteni a lelki fájdalmak is. Azonban Isten által kaptunk egy áldott orvost, Jézus Krisztust, aki értünk és nekünk adatott.

Az igehirdetést követően **Gyén Vanessza** szavalatban hirdette, hogy Isten meghallja segélykiáltásunkat, és minden imát, csak türelmesnek kell lennünk! A *Remény* énekkar énekszóval biztatta a gyülekezetet: soha semmi nem választhat el Isten örökké tartó szeretetétől. Utolsó énekünket községünk legidősebb lakosa, Korpás András emlékére is énekeltük, kit aznap délután kísértünk el utolsó földi útjára (Isten kegyelme négy hónap híján 98 esztendőt ajándékozott neki). Szólt az ének: *Ha lelkem a halál völgyébe ér, ott is te vagy velem, mit féljek én...* Végül **Bartko Jutka** szavalt, hitünket erősítve: *Mert van, ki mindent lát.*

—sv—

Az alsó tagozatosoknál a kétórás egészséges versengés után a nagyölvédi csapat nyert, a második és harmadik helyen pedig Zseliz egy-egy csapata végzett. A felső tagozatosok közül Kéty csapata lett az első, Pozba végzett a második helyen, és Nagysalló csapata is felkerült a dobogóra.

A kiértékelést türelmetlenül (de már teli hassal, a nagysallói gyülekezet vendégül látta a résztvevőket) hallgattuk végig, és nemcsak a helyezéseknek és a díjaknak örültünk, hanem annak is, hogy Isten kegyelméből ezen a délelőttön együtt lehettünk, jól érezhettük magunkat.

—mb—

Február 16-án Dunaszerdahelyen a Vámbéry Irodalmi Kávéházban Confessio-estre került sor, ahol bemutatkozott a Magyarországi Református Egyház figyelőjét megjelentető Kálvin Kiadó is. A folyóiratot Csoma Áron főszerkesztő (középen) képviselte, akivel a Confessiót nagy vonalakban bemutató és az estet moderáló A. Kis Béla, lapunk szerkesztője beszélgetett. A főszerkesztő hangsúlyozta: igyekeznek stabil értékeket közvetíteni, amire a lap külső és belső megjelenése (borítója, tördelése, rovatstruktúrája) is ráerősít: a korunkra oly jellemző gyors újítások helyett az állandóságot jeleníti meg a közel négy évtizede élő folyóirat.

A Kálvin Kiadó húszéves múltjáról, kiadványairól és terveiről Fodor Csaba (balra), a terjesztési osztály vezetője beszélt, aki tonnákát mozgat meg, hogy az egyre színvonalasabb és szebb kiállítású könyvek gazdára találjanak. —akb—

Kedves végtisztességtevő Gyülekezet! Az a megtiszteltetés ért, hogy tanító néni kérésére volt tanítványaként a volt tanítványai nevében én búcsúzhatom el tőle. Ennek az óhajnak szeretnék most szeretettel, híven – de nem tagadom –, mélyen megrendülve eleget tenni.

A Dobai Vilmosné Kiss Ilona életútját ismerők számára nem kérdéses, hogy tanító néni sok mindenért lehetett hálás Istennek: szerető férje és családja mellett élete legnagyobb ajándékának tartotta, hogy taníthatott.

Saját elmondása szerint is a lehető legjobb szolgálatra való megbízást nyerte el azzal, hogy pedagógus lehetett. A tanítás neki örömteli feladat volt, sohasem teherként; annál is inkább, mivel szolgáltatáshoz talentumokat is kapott, melyeket ésszel és szívvel használt arra, hogy a rábízottakat, az övéit gazdagítsa. Hogy hogyan is tette ezt, talán egy versrészlettel tudnám leginkább kifejezni: Tanítónk „kézen fogott és megmutatta, hogy milyen szép a mi világunk. Az ő szemével kezdtük nézni, s ma már a magunkéval látunk.”

Igen, az egyik legszebb emlék a tanító nénivel kapcsolatban az az őszinte, szívből jövő, gyermeki lelkesedés, amivel az őt körülvevő világra rácsodálkozott. Szerette volna, ha hozzá hasonlóan mi is meglatjuk, észrevevesszük, mily pompás a nyíló virág és a fülnek mily gyönyörűsége a madárcsicsergés.

A természet iránti olthatatlan szeretetéből kifolyólag a felfedező séták mellett még azt is megtette, hogy elvitt magukhoz bennünket (a seregnyi gyerek sokszor alig fért el

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva és a boldog feltámadás reménységében vetünk búcsút Darnyán 2012. február 3-án Anderkó Istvántól, aki – hosszú betegség és szenvedés után – életének 51. évében adta vissza lelkét a Teremtőnek.

Anderkó István 1961-ben született Rimaszombatban. A darnyai gyülekezet hűséges tagja volt feleségével és fiával együtt, ahol több mint tíz esztendeig töltötte be a gondnoki tisztséget. Ez idő alatt közölték vele a végzetes betegséget, mellyel ereje teljében rendíthetetlen hittel vette fel a harcot. Nem mondott le hivatásáról még a legnagyobb szenvedések között sem.

DOBAI VILMOSNÉ (1937–2012)

a nappaliban), mert a tévé olyan természetfilmet sugárzott, amit tanító néni szerint nekünk látnunk kellett. Hogy otthonába vitt, ez a bizalom nagyon jólesett nekünk. A természet szeretetén kívül – lehet, ehhez már felnőttkori látás kellett, hogy észrevegyük –, mélységes mély volt az emberek és a nemzete iránt érzett szeretete is.

Kisújfalu igazi otthonává lett, de gyökereit nem feledte. Érzelmekkel telt meg, s szinte meglágyult a szó, amikor kimondta: Alistál. S a tanító nénitől olyan természetes volt, hogy olyan szépen beszél az anyósáról és apósáról. S a tanító nénitől olyan természetes volt, hogy olyan szépen beszél a magyarságról. S nem elégedett meg szép szövegek hangzatosával, hanem a neki adatott tehetség által, alkotótevékenységgel is – írásai bizonyítják! – munkálkodott szeretett népe előrehaladásán.

Tanító néni élete végéig „vetett”. Szórta szellemi magjait, ameddig csak tudta. Fontosnak tartotta az elődök életének megismerését, mert tudta, hogy a történelem nem csak záróköve a múltnak, hanem

alapkőve is a jövőnek; nem mind egy, hogy ismeri-e a fiak és unokák nemzedéke.

Visszaemlékezvén a gyerekkorra, tanító néni az iskolában mindenkor következetes volt, alkalomadtán szigorú is – természetesen az ügy, azaz a mi értelmi gyarapodásunk érdekében.

Felnőtt fejjel pedig azt tapasztalhattuk, hogy mindnyájunk számára volt jó szava, bölcs tanácsa, derűs mosolya. Figyelemmel kísérte életünk alakulását, és szívből örült, amikor családot alapítottunk, s szívből örült tanítványai eredményeinek is, melyekre természetesen joggal volt büszke ő is.

Tanító néninek szép és tartalmas életút adatott. A tanulni vágyás és tanítani vágyás mindvégig jellemezte őt – és úgy gondolom, életének ez adta meg a ragyogását.

Mint hites feleség, mint négygyermekes anya, mint pedagógus és mint magyar ember minden kötelességét látta és vállalta, és megpróbálta azokat minél jobban betölteni. Csak csodálhatjuk, hogy mennyi szellemi és érzelmi kincset tudott örizni és továbbadni.

Köszönjük Istennek, hogy mindehhez adott neki időt és erőt! Ezekkel a gondolatokkal szeretnék tőle tanítványai nevében búcsút venni. Tanító néni, nyugodjon békében!

Ahogy az ő élete, a reá való emlékezés is jelentsen számunkra mindig gazdagodást!

Kisné Búcsi Jolán
(Elhangzott 2012. március 3-án a kisújfalui temetőben Dobainé Kiss Ilona ravatala mellett, aki lapunkban legutóbb januárban jelentkezett – egy sajátos bizonyágtétellel.)

A gyászistentiszteleten Habakuk próféta könyvéből szolt az ige: „Örölyemre állók, odaállók a bátyára, figyelek, várva, hogy mit szól hozzám és mit felel panaszaomra” (2,1). Anderkó István nem hagyta el örölyét. Egy kis gyülekezet hűséges öre volt több mint egy évtizedig. Munkájának, szolgálatainak pedig íme beérett a gyümölcse: a pinciny gyülekezetből nyolc fiatal jelentkezett a napokban bibliaórára (ketten szeptembertől konfirmációi oktatásban is részesülnek majd).

Hálát adunk Istennek hűséges gondnokunk életéért s a rajta keresztül kapott ajándékokért, amiket szívünkben örzünk, amíg élünk.

Gál László

ANDERKÓ ISTVÁN (1961–2012)

„Nem vagyok odahaza, tiszteletes úr, kórházban vagyok, de miben segíthetek...” – hangzott el oly sokszor a telefonban, az utóbbi időben már-már elhaló, gyenge hangon.

Hetente van istentisztelet a Terasa laköngyedben. A Kassa Terasa városré-szében élő reformátusok február 1-jétől már heti rendszerességgel gyűlhetnek össze istentiszteletre a volt pártház (!) kis üléstermében. A közösség tagjai számára drága lehetőséget jelent a magyar egyház-község presbitériumának előzékenysége, hiszen így azok is rendszeresen megélhetik az együttlét örömeit, akik egészségi állapotuk miatt már nem tudnak elmenni a Fazekas utcai templomba.

Felújították az iskolakonyhát. A rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium konyháját a múlt évben sikerült felújítani. A főként a Tiszántúli Református Egyházkerület és a Stichting Jagtspoel Fonds támogatásával megvalósult rekonstrukcióért március 3-án került sor hálaadó alkalomra, amelyen részt vett egyházunk püspöke is.

Hálaadó istentisztelet. Március 4-én Érsekújvárott a templom megújításáért tartott hálaadó istentiszteleten jelen volt Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok is.

Nagyköveti látogatás. Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok március 5-én Komáromban fogadták Balogh Csabát, Magyarország szlovákiai nagykövetét, aki Szabó József tanácsossal érkezett. A tanácskozás során egyházunk helyzetéről, gondjairól és örömeiről esett szó.

Esperes-gondnoki értekezlet. Március 9-én Rimaszombatban került sor a 9. esperes-gondnoki értekezletre ebben a választási időszakban.

Ünnepi fogadás. Március 13-án Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök is részt vett a pozsonyi magyar nagykövetség által az 1848-as forradalom emlékére Dunaszerdahelyen szervezett fogadásra.

Konvokációs előadások

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karán április 18-án Nemes Csaba doktorandusz, a budapesti Erdélyi Gyülekezet beosztott lelkésze *Chiliasmus és ami mögötte van!* címmel tart előadást.

Április 25-én Fazekas László püspök az *Amire jó odafigyelni!* című előadás-sorozata második részét tartja meg (az elsőben rövid teológiai alapvetés után a teológus, illetve a lelkipásztor személyéről és családjáról volt szó), melyben a lelkipásztor és a gyülekezet, valamint a lelkipásztor és az egyház viszonyát fogja taglalni.

Május 2-án a sorozat harmadik részében a lelkipásztor és a nemzet, valamint a lelkipásztor és a politika kerül terítékre.

Az előadások 11 órakor kezdődnek a karon (Komáromban, a Tiszti pavilon épületében, a Vártüzér sor 1. alatt).

dáson, ahol Németh Zsolt külügyi államtitkár mondott ünnepi beszédet. Ugyanő, illetve Balogh Csaba nagykövet adták át a magyar kormány által jeles szlovákiai személyiségeknek adományozott kitüntéseket. A Nyitrai Református Egyházköz-ség gondnoka, László Béla professzor a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült – a szlovákiai magyarság érdekében kifejtett közéleti és tudományos munkássága elismeréseként.

Nemzeti ünnep. Március 15-én a Cse-madok komáromi alapszervezete felkérésére az 1848-as forradalom emlékére szervezett ünnepségen Fazekas László püspök ünnepi beszédet mondott.

Vakációs bibliahét. A holland KOEN Alapítvány támogatásával 2008-tól valósulnak meg egyházunkban nyári táborok, tavaly már ötvenöt gyülekezet igényelt tábori programot. A felvidéki munkacsoport az idei nyárra való felkészülés érdekében az alábbi napokon és helyszíneken tart bemutatót: április 17-én Bátorkeszin (Fireszke gyermek-, ifjúsági és konferenciaközpont, 9 óra), április 20-án Nagysallón (misz-sziós központ, 10 óra), április 21-én Király-helmecen (református gyülekezeti otthon, 10 óra), május 5-én Rozsnyón (Csema-dok-székház, 9.30 óra). A tavalyi táborokról képek és beszámolók találhatók a www.bibliahet.eu honlapon.

Egyházmegyei kórustalálkozó. Április 15-én a nagymihályi református templomban a nagymihályi, április 29-én a nagykeszi református templomban a komáromi, május 6-án a kolbásai református templomban az ondava-hernádi, míg május 13-án a lakszakállasi református templomban a pozsonyi egyházmegye kórustalálkozására kerül sor. Valamennyi alkalom vasárnap lesz és 15 órakor kezdődik.

Új zsinati tagok

Az Egyetemes Választási Bizottság 2012. március 19-én számolta meg az Abatúj-tornai Református Egyházmegyében megüresedett zsinati képviselői helyekre elrendelt választás keretében leadott szavazatokat. A bizottság a következő eredményt állapította meg:

Az egyházmegye össz-szavazati számértéke 50, ebből 39 érvényes szavazat érkezett. Az érvényesen szavazó egyház-községek egyhangúan zsinati lelkészi rendes képviselővé választották **Varga Zoltán** szádalmási lelkipásztort, lelkészi főjegyzőt; zsinati világi rendes képviselővé **Szaniszló Sándor** egyházmegyei gondnokot és zsinati lelkészi pótképviselővé **Parti Tibor** szesztai lelkipásztort.

Básti Péter, az EVB elnöke

Visszhang. Egyházunk Diakóniai Központja és az egyházzenei osztály 2012-ben is megszervezi a Visszhang elnevezésű zenés összejövetelt, amelyen egészségükben akadályozott fiatal testvéreink szolgálnak énekléssel, versmondással. A találkozó április 21-én 10 órai kezdettel az apácaskallasi református templomban lesz.

Ismét lesz Szeretethíd. A Kárpát-mendencei önkéntes napok időpontja: 2012. május 18-a és 19-e. A program iránt érdeklődő közösségek a szeretethid.jobbadni.hu internetes oldalon jelentkezhetnek. A szlovákiai megnyitó május 18-án 8 órakor lesz Nagyölveden, az alapiskola épületében. A Diakóniai Központ szeretettel buzdítja gyülekezeteinket, hogy lehetőségeikhez képest és szükségleteikhez mérten vállalkozásukat ezekben a napokban.

A Pátria rádió református műsorai:

Április 6-án, nagypénteken 8.05-kor A lélek hangjai című különműsorban az ünnep üzenetét Vámos Béla felsőpatonyi lelkipásztor tolmácsolja a hallgatóknak.

Április 29-én 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Csernyikné Tóth Magdaléna hontűzsegymartati lelkipásztor a nyelv bűneiről szól igehirdetésében.

Május 13-án 8.05-kor a Világosságban Kuczy Lajos garammikolai lelkipásztor Jakab apostol levele alapján a földi és a mennyi bölcsességről szól a hallgatókhoz.

(A rádió a februári struktúraváltás miatt már nem ismétli meg a Világosságot!)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09